

AKREDİTASYON SÜRECİNDE ETİK UNSURLAR VE İLETİŞİM

Prof. Dr. Nuri Akkaş

Şubat 2025

- Akreditasyon süreçlerinde etik, değerlendiricilerin tarafsız, adil, şeffaf ve sorumlu bir şekilde hareket etmesini sağlayan ilkeler bütünüdür.
- Etik, kararların çıkar veya baskıdan bağımsız, sadece doğruluk ve adalet temelinde alınmasını gerektirir.

- Paydaş Odaklılık
- Sürekli Öğrenme
- Değer Yaratma
- Sürdürülebilir İşbirlikleri ve Geliştirme
- Etik Davranış
- Tarafsızlık ve Güvenilirlik
- Şeffaflık

Adil ve tarafsız bir karar verme süreci için kritik 2 husus:

- Yakın ve etkin bir ilişki
- Çıkar çatışmaları/çakışmaları

Yakın ve etkin ilişki:

1. Kurum ya da programda halen öğretim üyesi, görevli ya da danışman olarak çalışıyor olması ya da yakın geçmişte (3 yıl) çalışmış olması.
2. Kurum ya da programda görev yapmak üzere görüşmeler ya da tartışmalar yapıyor olması ya da yapmış olması.
3. Değerlendirilen programdan mezun olmuş olması
4. 1. 2. ve 3. derecede akrabalar ile eşin 1. 2. ve 3. derece akrabalarının kurumun ya da programın öğrencisi ya da çalışanı olması.
5. Kurumla ücret karşılığı olmayan resmi bir bağlantısı bulunması
6. Kurum ile tanımlı olmayan çıkar veya çatışma durumu olması

1. MEDEK “**Gizlilik, Çıkar Çatışması ve Etik Kurallar Beyanı**” tüm dış değerlendiriciler tarafından imzalanmalıdır.
2. **Gizlilik, Çıkar Çatışması ve Etik Kurallar Beyanı** en üst düzeyde ahlaki ve mesleki davranış içinde olunmasını, kamunun doğru bilgilendirilmesini ve etik ve yasal davranmayı temel alır.
3. Değerlendiriciler, görevlerini yaparken **yansızlık, adillik, nesnellik, güvenilirlik ve eşitlik** ilkelerine göre hareket etmelidir.
4. Tüm değerlendiriciler, yalnızca **yetkin** olduğu alanlarda hizmet vermeli, **çıkar çatışmalarından/çakışmalarından** kaçınmalıdır.

5. Değerlendiriciler, görevleri esnasında tarafına verilen tüm belge ve bilgilerin **gizliliğini** sağlamalıdır.
6. Değerlendiriciler, değerlendirdikleri kurumu bir başka kurum ile **kıyaslama** ve **karşılaştırma** yapmamalıdır.
7. Değerlendiriciler, diğer takım üyelerine **yardımcı** olmalı, etik kurallara uymalarını desteklemeli, etik kural ihlaline ilişkin suçlamalarda kararın **hızlı** ve **adil** bir şekilde verilmesi için gayret göstermelidir.

Belirtilen etik kurallara uymadığı saptanan program değerlendiricilerinin görevleri, MEK tarafından sona erdirilebilir.

DEĞERLENDİRİCİ İLETİŞİMİ

MEDEK Değerlendiricisi İçin Gerekli 7 Temel Yetkinlik

#	Yetkinlik Alanı	Yetkinlik Tanımı
1	Teknik	Akreditasyon sürecinin yapısını, içeriğini, ölçütleri ve ölçütlerin ilişkilerini anlar.
2	Teknik	ÖDR'nin içeriğini anlar ve doğru, verilere dayalı ve katma değer yaratan bir analiz yapmak amacıyla etkili bir biçimde uygular. Saha ziyareti bulgularını PDR formlarına göre doğru bir biçimde uygular.
3	Kuruluşun Süreçlerini Değerlendirebilme	Değerlendirmekte olduğu kuruluşa ilişkin Temel Bilgileri anlar ve bu bilgileri kuruluş için anlamlı ve katma değer yaratan bir analiz yapmak üzere kullanır.
4	Ekip Çalışması & Profesyonellik	İçinde yer aldığı değerlendirme ekibine profesyonel ve bütünsel bir yaklaşım içinde etkili katkılarda bulunur.
5	İletişim, İnsan İlişkileri & Görüşme Teknikleri	Hem yazılı hem sözlü olarak net ve doğru bir iletişim kurar ve insan ilişkilerinde ve görüşme tekniklerini kullanmada etkili olduğunu gösterir.
6	Analitik Düşünme	Değerlendirmekte olduğu kuruluşla ilgili bilgi ve verileri elde eder ve anlar. Bunları makro (büyük resim) ve mikro (detay) düzeyde, açıkça anlaşılır, doğru ve ayrıntılı bir analiz yapmak üzere kullanır.
7	Rapor Yazımı ve Sunum	Hem sözlü hem yazılı olarak, açıkça anlaşılır, doğru ve katma değer sağlayan geribildirim raporu sağlar.

- Diplomatik davranma (iletişim becerilerine sahip ve ilişkilerde nazik)
- Gözlem ve çıkarım yeteneği
- Kavrayış gücü yüksek
- Çok yönlü olma
- Kendine güven
- Hedef odaklı
- Adil ve dürüst
- Empati

- Kimliğiniz MEDEK değerlendiricisi kimliğidir. Kendi **kurumunuzun** kimliğini ön plana **çıkarmayınız**.
- Verilen **yanıtlara** yorum **yapmayınız**.
- Tartışmaya girmekten **kaçınınız**.
- **Kibirli** ve ilgisiz **olmayınız**.
- **Kişisel** merak tatminine yönelik soru ve görüşmelere **girmeyiniz**.
- Her görüşme/toplantı başında değerlendiriciler kendilerini tanıtmalı, toplantının amacını kısaca açıklamalı, yaklaşım ve süre yönetimi hakkında **bilgi vermelidir**.
- **Teşekkür** etmeyi **unutmayınız**.
- Toplantılardaki **katılımcıların** kendilerini kısaca tanıtmaları **sağlanmalıdır**.
- Tüm faaliyetlerde **ziyaret programına** uyulmasına özen **gösterilmelidir**.

- Sorulacak sorularla ilgili bir ön hazırlık yapılmalı.
- Sorular amaca yönelik olmalı.
- Hazırlanan sorular kısa ve olmalı.
- Anahtar kelimeler yakalanmaya çalışılmalı.
- İlgili taraflar aktif olarak dinlenilmeli.
- Tekrarlardan ve yönlendirme yapmaktan kesinlikle kaçınılmalı.
- Soru sorarken doğru ve yumuşak bir ses tonu kullanılmalı.

- Programların eğitim amaçları ve öğrenme çıktılarına ulaşılması nasıl güvence altına alınmaktadır? (Tanımlı süreçler, yönergeler vb. hakk. bilgi)
- Programların eğitim amaçları ve kazanımları kamuoyuna açık bir şekilde ilan edilmekte midir? (Web sayfasında programların program bilgi paketleri vb.)

- Öğretim nasıl izlenmekte, kontrol edilmekte ve desteklenmektedir?
- Program başarısız ya da başarı oranı çok düşükse ne yapılmaktadır?

- Ders yükü dağılımının doğru yapıldığını düşünüyor musunuz?
- Haftalık kaç saat derse giriyorsunuz?
- Haftalık ders yükünüze göre, gerekli hazırlıkları yapmak için yeterli, zaman bulabiliyor musunuz?

- Dönem başında ders bilgileri (ölçme yöntemleri, ders konuları vb.) öğretim elemanı tarafından paylaşılıyor mu?
- Verilen ödevler dersin amaçlarına uygun mu?
- Dersin içeriğinin tümüyle etkin şekilde verildiğini düşünüyor musunuz?

- Programların müfredat tasarımlarında görüşleriniz alınıyor mu?
- Yüksekokul ve programla yaptığınız protokoller hangi konuları içermektedir?

- Birim işlerinin etkin sürdürülmesi için yeterli idari personel var mı?
- İş tanımınızın dışındaki işleri yapıyor musunuz?

Tüm değerlendirciler, diğer takım üyeleri, takım başkanı ve kurum tarafından değerlendirilmektedir.

MEDEK tarafından **Değerlendirici Anketi** uygulanacaktır.

Değerlendirme takımı adına, kurum tarafından yapılacak en güzel geribildirim **"takımla yeniden çalışmak isteriz"** ifadesidir.

Teşekkürler

Prof. Dr. Nuri Akkaş